

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

<i>Jméno a příjmení studenta:</i>	Ivana Mastná
<i>Studijní obor:</i>	Speciální pedagogika
<i>Oponent bakalářské práce:</i>	Zdeněk Toušek
<i>Katedra:</i>	psychologie a speciální pedagogiky
<i>Název bakalářské práce:</i>	Problematika alternativní komunikace u dětí se sluchovým postižením v kombinaci s dalšími vadami
Volba tématu:	1. Mimořádně aktuální 2. Aktuální pro danou oblast 3. Užitečné a prospěšné 4. Standardní úroveň 4. Neobvyklé
Cíl práce a jeho naplnění:	1. Vhodně zvolený cíl, který byl naplněn 2. Vhodně zvolený cíl, který byl částečně naplněn 3. Vhodně zvolený cíl, který nebyl naplněn 4. Nevhodně zvolený cíl
Struktura práce:	1. Originální – zdařilá 2. Logická – systémová 3. Logická – tradiční 4. Pro dané téma tradiční 5. Pro dané téma nevhodná
Práce s literaturou:	1. Vynikající, použity dosud neběžné prameny 2. Velmi dobrá, použity nejnovější dostupné prameny 3. Dobrá, běžně dostupné prameny 4. Slabá, zastaralé prameny
Vybavení práce (data, tabulky, grafy, přílohy):	1. Mimořádné, funkční 2. Velmi dobré, funkční 3. Odpovídá nutnému doplnění textu 4. Nedostačující
Přínosy bakalářské práce:	1. Originální, inspirativní názory 2. Ne zcela běžné názory 3. Vlastní názor argumentačně podpořený 4. Vlastní názor chybí
Uplatnění bakalářské práce v praxi a ve výuce:	1. Práci lze uplatnit v praxi 2. Práci lze uplatnit ve výuce 3. Vhodná pro publikování 4. Práci nelze příliš využít ani v praxi ani při výuce
Formální stránka:	1. Výborná 2. Velmi dobrá 3. Přijatelná 4. Nevyhovující

Jazyková stránka:

1. Stylistika **a) výborná**
b) velmi dobrá
c) dobrá
d) nevyhovující
2. Gramatika **a) výborná**
b) velmi dobrá
c) dobrá
d) nevyhovující

Zásadní připomínky k bakalářské práci:

1. nemám

2. mám tyto:

- nedostatečná analýza informačních zdrojů,
- nevhodně zvolený cíl výzkumu a chybně formulované výzkumné otázky,
- neadekvátně zvolená výzkumná strategie,
- nezvládnutí výzkumu po metodické stránce,
- absence diskuze (myšleno věcně, nikoli pouze formálně).

Další hodnocení:

Autorka se ve své bakalářské práci zaměřila na aktuální téma, přičemž byla inspirována vlastní praxí ve speciálně pedagogickém centru.

Formální stránku práce lze hodnotit spíše pozitivně. Typografické zpracování je na výborné úrovni, drobné nedostatky se vyskytují výjimečně. Práce je přehledně strukturovaná a členěná do kapitol a podkapitol. Rozsah odpovídá stanoveným požadavkům, součástí jsou i všechny vyžadované náležitosti. Výhradu lze mít k abstraktu, který svým rozsahem neodpovídá ani normě, ani předpisu fakulty. Do textu jsou včleněny dva obrázky, jejichž zařazení vzhledem ke kontextu považuji za nadbytečné a nesystémové. A to tím spíše, že oba jsou zároveň jedinými přílohami. Seznam informačních zdrojů obsahuje 34 publikací, což plně odpovídá charakteru práce. Ve výběru se autorka v převážné většině orientovala na kvalitní tištěnou literaturu, zejména učebnice a metodické příručky. Až na dvě, svým významem spíše okrajové, výjimky v podobě internetových stránek autorka ke škodě věci nevyužívá další informační zdroje, a to včetně zahraničních. Citace a odkazy v textu jsou až na několik zanedbatelných výjimek zpracovány ukázkově.

Obdobně pozitivně lze hodnotit i jazykovou úroveň práce, a to jak z hlediska gramatiky, tak stylistiky. Autorka se vyjadřuje kultivovaně, snaží se udržet odborný styl a zároveň zachovává srozumitelnost textu.

Cílem předložené bakalářské práce, který je vymezen v úvodu, „*je popis možnosti využití alternativní komunikace u dětí se sluchovým postižením v kombinaci s dalšími vadami (se zaměřením na autismus)*“. Na základě toho je text smysluplně členěn do šesti kapitol. V úvodních třech autorka zpracovává informace z odborných publikací. Na začátku prvních dvou kapitol (sluchové postižení, porucha autistického spektra), méně pak i v případě třetí (komunikace, resp. alternativní komunikace), se autorka pokouší vymezit pojmy. Tuto chvályhodnou snahu devaluje využití omezeného množství zdrojů a zejména převládající užití parafrází na úkor přímých citací definic, což je zásadní pochybení. O to více pak překvapí, že autorka přímé citace v dalším textu užívá, a to často na místech, kde k tomu není důvod.

Při zpracování „teoretické“ části práce autorka bohužel nepracuje s informačními zdroji analyticky, ale postupuje způsobem „jeden odstavec – jeden autor“. To přináší řadu negativních důsledků. Text je nepřehledný, neboť postrádá myšlenkovou kontinuitu, dochází

ke zmatení pojmů, neboť jednotliví autoři s nimi zacházejí rozdílně, vytrácí se smysl, jako v případě typologie sluchového postižení. V konkrétněji zaměřených pasážích pak navíc autorka omezuje množství použitých zdrojů, a to až do té míry, že jsou prakticky výtahem z jedné publikace (např. kap. 2.3 nebo 3.1). Je zřejmé, že si autorka v dostatečné míře nezvnitřnila zásady práce s informačními zdroji. To pak nezbytně nutně vyúsťuje do situace, kdy není vytvořen dostatečný teoretický základ pro realizaci výzkumné části. Zcela zde například chybí text, v němž by se autorka pokusila aplikovat získané informace o komunikaci osob se sluchovým postižením a osob s poruchami autistického spektra.

Ve výzkumné části práce si autorka vytkla za cíl „zjistit, která forma alternativní komunikace je nejefektivnější pro žáky s kombinovaným postižením“. To však koresponduje pouze velmi vzdáleně s hlavním cílem, resp. s jedním z dílčích cílů vymezených v úvodu. Zjištění nejefektivnější formy komunikace jde zcela nad rámec možností, které poskytuje formát bakalářské práce, pokud to není přímo nonsens. Využití kvalitativního výzkumu pro dosažení tohoto cíle je pak již zcela mimo realitu. Přesto autorka na základě dvou(!) kazuistik formuluje výsledky, které v diskuzi (neboť shrnutí dosažených výsledků chybí) prezentuje a zobecňuje. Pozitivně lze vnímat pouze to, že došla ke zcela zřejmému a předvídatelnému závěru, a to že nejefektivnější formu alternativní komunikace nelze specifikovat.

Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě:

1. ano
2. ne

Navrhovaná klasifikace:

1. výborně
2. velmi dobře
3. dobře
4. nevyhověl

Otázky k ústní obhajobě práce:

1. Jak byste formulovala hlavní přínosy vaší práce?
2. Proč jste pro účely dosažení cíle své bakalářské práce využila výzkum?
3. Proč jste si za cíl výzkumné části zvolila zjištění nejúčinnějšího formy alternativní komunikace?
4. Jaký je rozdíl mezi případovou studií jakožto designem kvalitativního výzkumu a mezi kazuistikou pořízenou pro účely stanovení prognózy a doporučení v rámci činnosti speciálně pedagogického centra, respektive příkladem dobré praxe?

Datum: 11. září 2015

Podpis oponenta bakalářské práce: .....

